

3.2 อำเภอจักราช

3.2.1 ประวัติความเป็นมา

อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา ได้รับการยกฐานะเป็น “กิ่งอำเภอท่าช้าง” เมื่อ พ.ศ. 2472 ขึ้นกับอำเภอเมืองนครราชสีมา ที่ว่าการกิ่งอำเภอตั้งอยู่ที่บ้านท่าช้าง (อำเภอเฉลิมพระเกียรติในปัจจุบัน) ในปี พ.ศ. 2496 ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอจักราช ตามชื่อลำน้ำจักราชที่ไหลผ่านอำเภอ โดยที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ที่บ้านท่าช้างเช่นเดิม ต่อมาเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2507 จึงได้ย้ายที่ว่าการอำเภอจากที่ตั้งเดิมมาอยู่ที่บ้านจักราช หมู่ที่ 4 ตำบลจักราชในปัจจุบัน

3.2.2 ที่ตั้งอำเภอ อาณาเขต ขนาดพื้นที่

ที่ตั้งและอาณาเขต อำเภอจักราชตั้งอยู่ที่พิกัด ทึบิ 226645 บนที่ราบสูงโคราช ทางทิศตะวันออกเฉียงของจังหวัดนครราชสีมา ห่างจากตัวจังหวัด 36 กิโลเมตร โดยทางรถไฟ 40 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ ห่างจากกรุงเทพฯ 295 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ มีพื้นที่ทั้งหมด 583.88 ตารางกิโลเมตร หรือ 343,125 ไร่ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง ระหว่าง 140 - 240 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีลักษณะลาดเอียงจากทิศใต้และทิศตะวันออกเฉียงออกไปสู่ทิศเหนือและทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอโนนสูงและอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมาและอำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ทิศตะวันออกเฉียง ติดต่อกับอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมาและอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

3.2.3 ลักษณะภูมิประเทศและลักษณะทางภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอจักราช มีสภาพเช่นเดียวกับสภาพอากาศโดยทั่วไปของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 3 ฤดูกาล ดังนี้ ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม ทุกปี อำเภอจักราชจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมภาคตะวันตกเฉียงใต้ไม่มากนัก ฝนที่ตกส่วนมาก เป็นอิทธิพลของพายุดีเปรสชัน ซึ่งจะผ่านเข้ามาปีละประมาณ 3-4 ครั้ง ถ้าปีใดพายุดีเปรสชันน้อยก็จะมีความแห้งแล้ง ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์ มีลักษณะอากาศหนาวเย็นซึ่งได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิจะลดต่ำลงเรื่อย ๆ จนถึงปลายเดือนมกราคม หรือต้นเดือนกุมภาพันธ์ และฤดูร้อน เริ่มประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคม อำเภอจักราช อยู่ห่างจากอ่าวไทยมากและมีภูเขาขวางกั้น ฤดูร้อนค่อนข้างร้อนและแห้งแล้ง

3.2.4 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

1) การประกอบอาชีพจากข้อมูลพื้นฐานพบว่าประชากรในเขตอำเภอจักราช โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน ทำการประมง ปลูกสัตว์ รองลงมาคือ การประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

ตารางที่ 98 แสดงการประกอบอาชีพของประชากรในพื้นที่อำเภอจักราช

อาชีพ	เพศ		รวม(คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ไม่มีอาชีพ	1,054	1,320	2,374
นักเรียน	5,273	5,358	10,631
นักศึกษา	391	562	953
ทำนา	1,210	9,929	20,139
ทำไร่	713	682	1,395
ทำสวน	23	34	57
ประมง	3	1	4
ปศุสัตว์	14	13	27
รับราชการ	266	206	472
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	13	16	29
พนักงานบริษัท	129	153	282
รับจ้างทั่วไป	6,177	5,825	12,002
ค้าขาย	357	590	947
ธุรกิจส่วนตัว	41	54	95
อื่นๆ	788	773	1,561
รวมทั้งสิ้น			50,968

ที่มา : ข้อมูล จปฐ.อำเภอจักราช (2554)

2) รายได้ จากข้อมูลพบว่าตำบลสีสุกมีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุดจำนวน 58,805.09 บาทต่อคนต่อปี รองลงมาคือ ตำบลคลองเมืองที่มีรายได้เฉลี่ยจำนวน 55,596.50 บาทต่อคนต่อปี และพบว่าตำบลที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ตำบลศรีละกอ มีรายได้เฉลี่ยจำนวน 40,895.32 บาทต่อคนต่อปี

ตารางที่ 99 แสดงรายได้เฉลี่ยของประชากรแยกรายตำบลของอำเภอจักราช

ลำดับ	ตำบล/เทศบาล	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)
1	คลองเมือง	55,596.50
2	จักราช	47,568.60
3	ทองหลาง	41,500.67
4	ศรีละกอ	40,895.32
5	สีสุก	58,805.09

ตารางที่ 99 แสดงรายได้เฉลี่ยของประชากรแยกรายตำบลของอำเภอจักราช (ต่อ)

ลำดับ	ตำบล/เทศบาล	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)
6	หนองขาม	47,406.98
7	หนองพลวง	41,931.68
8	หิน โคน	45,962.16
	เฉลี่ยรายได้ต่อคนต่อปีของคนในพื้นที่	47,238.50

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอจักราช (2554)

3) รายจ่าย จากข้อมูลพบว่าในพื้นที่อำเภอจักราช มีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคและบริโภครวมทั้งอำเภอจำนวน 720,982,795 บาทต่อปี ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อข้าวสาร ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้ออาหารที่จำเป็น ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อขนมกรุบกรอบ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ค่าการเดินทาง (น้ำมันรถ ค่าโดยสาร) ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ บัตรเติมเงิน ค่าบันเทิง หวย และการพนัน ค่าบุหรี่ เหล้า ยาสูบ และอื่น ๆ ในขณะที่รายจ่ายเพื่อต้นทุนในการผลิตรวมจำนวน 333,771,859 บาทต่อปี ได้แก่ ค่าใช้จ่ายค่าพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ค่าสารเคมีเพื่อการผลิต ค่าจ้าง ค่าแรงงาน ค่าเช่า และค่าเครื่องจักร

ตารางที่ 100 แสดงรายจ่ายภาพรวม จำแนกตามประเภทของรายจ่าย ของอำเภอจักราช

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	91,881,249
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	91,881,249
ค่าสารเคมีเพื่อการผลิต	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	91,770,749
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	91,770,749
ค่าจ้าง ค่าแรงงาน ค่าเช่า	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	78,765,038
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	78,765,038
ค่าเครื่องจักรต่างๆ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	71,354,823
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	71,354,823
ค่าใช้จ่ายเพื่อการซื้อข้าวสาร	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	49,671,503
	จำนวนรวม	49,671,503

ตารางที่ 100 แสดงรายจ่ายภาพรวม จำแนกตามประเภทของรายจ่าย ของอำเภोजักราช (ต่อ)

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้ออาหารที่จำเป็น	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	179,244,586
	จำนวนรวม	179,244,586
ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อขนมกรุบกรอบ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	53,388,974
	จำนวนรวม	53,388,974
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	45,077,824
	จำนวนรวม	45,077,824
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	15,677,122
	จำนวนรวม	15,677,122
ค่ารักษาพยาบาล ค่ายา	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	25,801,262
	จำนวนรวม	25,801,262
ค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษา	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	77,410,657
	จำนวนรวม	77,410,657
ค่าการเดินทาง (ค่าน้ำมันรถ ค่าโดยสาร)	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	63,277,795
	จำนวนรวม	63,277,795
ค่าน้ำ ค่าไฟ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	45,815,553
	จำนวนรวม	45,815,553
ค่าโทรศัพท์ บัตรเติมเงิน	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	38,898,539
	จำนวนรวม	38,898,539

ตารางที่ 100 แสดงรายจ่ายภาพรวม จำแนกตามประเภทของรายจ่าย ของอำเภอจักราช (ต่อ)

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	41,842,128
	จำนวนรวม	41,842,128
ค่าบันเทิง หวย และการพนัน	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	12,322,531
	จำนวนรวม	12,322,531
ค่าบุหรี่ยี่ เหล้า ยาสูบ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	11,354,394
	จำนวนรวม	11,354,394
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	61,199,927
	จำนวนรวม	61,199,927
รวมทั้งหมด		1,054,754,654

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดนครราชสีมา (2554)

4) หนี้สินและ เงินออม ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) อำเภอจักราช ปี พ.ศ. 2553 พบว่าเกษตรกรในพื้นที่มีหนี้สินจากการกู้ ธกส. รวมกันจำนวน 668.6 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการประกอบอาชีพจำนวน 567 ล้านบาท กู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนา การศึกษารวมกันประมาณ 47 ล้านบาท และกู้เพื่อชำระหนี้ในระบบประมาณ 54.7 ล้านบาท

จากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจักราช ปี พ.ศ. 2554 พบว่าประชากรในพื้นที่อำเภอ จักราชมีหนี้สินจากบัญชีครัวเรือน รวมทั้งอำเภอจำนวน 204,130,637.00 บาท เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปี จำนวน 15,430.54 บาท เฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 4,068.45 บาท

ส่วนเงินออมจากบัญชีครัวเรือน รวม 253,358,860.00 บาท เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปี จำนวน 19,151.78บาท และเฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 5,049.60 บาท

5) กลุ่มองค์กร

ก. กลุ่มองค์กรชุมชนและ องค์กรทางสังคมที่เข้มแข็งในพื้นที่อำเภอจักราช มีกลุ่ม ประเภทกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสตรีแม่บ้าน ที่สำคัญดังนี้

ตารางที่ 101 แสดงกลุ่มองค์กรในพื้นที่อำเภอจกกราช

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก	กิจกรรมหลัก	ชื่อประธาน
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการ ผลิต ระดับ 3	105 แห่ง	การออมทรัพย์ของสมาชิกในกลุ่ม	ไม่มีข้อมูล
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการ ผลิตระดับ 2	4 แห่ง	มีการออมเงินและให้สมาชิกกู้ไปประกอบ อาชีพมียอดเงินสัจจะสะสม รวมทั้งสิ้น 48,212,920 บาท	ไม่มีข้อมูล
หมู่บ้านดำเนินงาน โครงการแก้ไขปัญหา ความยากจน	30 หมู่บ้าน	การสนับสนุนหมู่บ้านให้มีการพัฒนา ชุมชนในด้านต่าง ๆ ปัจจุบันมีเงินออมและ เงินสนับสนุนจากรัฐรวมกันทั้งหมด 8,532,051 บาท	ไม่มีข้อมูล
เครือข่ายกองทุน หมู่บ้านอำเภอจกกราชมี 109 หมู่บ้าน	12,866 คน	กิจกรรมการออมเงิน และการให้สมาชิก กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ ปัจจุบันมีเงิน รวมกันทั้งหมด 25,200,000 บาท	นายประจวบ แต่งทรัพย์
กลุ่มอาสาพัฒนาชุมชน	200	ดูแลและพัฒนาชุมชนด้านการพัฒนาอาชีพ และอื่น ๆ	น.ส.ปวีณา หนองบุญ

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจกกราช (2554)

ข.กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ โอท็อป อำเภอจกกราช จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่กลุ่ม
ผู้ผลิตสินค้าโอท็อป เน้นไปที่การนำผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งใน
อำเภอจกกราชมีกลุ่มผู้ผลิตสินค้าโอท็อป ดังนี้

ตารางที่ 102 แสดงรายชื่อกลุ่มที่ผลิตสินค้าโอท็อปอำเภอจกกราช

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก (คน)	กิจกรรมหลัก	ชื่อประธานกลุ่ม/สถานที่ติดต่อ
กลุ่มพัฒนาอาชีพ จักสาน	30	การจักสาน	นางสมเกียรติ ไตรเป็นมะดัน บ้านตะกุดเครือปอก ต.จกกราช
กลุ่มจักสานผักตบชวา	35	จักสานผักตบชวา รูปแบบต่างๆ	นางทองดี กิ่งพุดชา บ้านตะกุดเครือปอก ต.จกกราช
กลุ่มทอผ้าด้ายประดิษฐ์	20	ทอผ้าจากด้าย	นางหนูทิพย์ ไปนาน บ้านหนองขามน้อย ต.คลองเมือง

ตารางที่ 102 แสดงรายชื่อกลุ่มที่ผลิตสินค้าโอท็อปอำเภอจักราช (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก (คน)	กิจกรรมหลัก	ชื่อประธานกลุ่ม/สถานที่ติดต่อ
กลุ่มทอผ้าจักรเพชร ไหมไทย	32	ทอผ้าไหม	นางอัญญาพร วะเรื่อน บ้านคลองเมือง ต.คลองเมือง
กลุ่มแปรรูปอาหาร	25	น้ำพริกชนิดต่าง ๆ	นางสมศรี ทนกระโทก บ้านลุงถ่อน ต.ศรีระกอ
กลุ่มทอผ้า	36	ทอผ้าฝ้าย ผ้าไหม	นางทองสุข บัดคำ ต.คลองเมือง
กลุ่มทอผ้าไหม	30	ทอผ้าไหม	นางลำพันธุ์ ยางนอก ต.คลองเมือง
กลุ่มผลิตโคมไฟไม้ไผ่ ผสมเกาวัลย์	15	ผลิตโคมไฟ และ แจกันจากผลิตภัณฑ์ ของเกาวัลย์	นายสนั่น แก่นกลางดอน 38 หมู่ที่ 3 ต.จักราช
กลุ่มผลิตสบู่สมุนไพร	10	ผลิตสบู่สมุนไพรจาก สมุนไพรพื้นบ้าน นานาชนิด	นางปราณี หาญธงชัย 60 หมู่ที่ 4 ต.ทองหลาง
กลุ่มผลิตเทียนจากนุ่น	12	ผลิตเทียนจากนุ่น	นางแสงเทียน มัดดีโก 143/1 หมู่ที่ 10 ต.สีสุก
กลุ่มผู้ผลิตดอกไม้จันทน์	20	ผลิตดอกไม้จันทน์และ พวงหรีดจำหน่ายทั้ง ปลีกและส่ง	นางเวียง นาคพิมาย 9 หมู่ที่ 7 ต.หนองพลวง
กลุ่มหัตถกรรมจาก ทะเลาะมะพร้าว	5	ผลิตแจกันจากทะเลาะ มะพร้าว	นายสมพร แทนนอก 198 หมู่ที่ 1 ต.หนองขาม
กลุ่มทอเสื่อขกลาย	10	ทอเสื่อขกลายสี แตกต่างกันหลากหลาย	นางเต็ม เกิดทองหลาง 9 หมู่ที่ 7 ต.หนองพลวง

ที่มา : รวบรวมโดยคณะทำงานโครงการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโคราช ปฏิรูปประเทศ อำเภอจักราช (2554)

กลุ่มต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นในพื้นที่อำเภอจักราช เป็นการสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สำนักงานเกษตรอำเภอ และการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งการรวมกลุ่มนั้นมักเกิดจากความสนใจของแต่ละกลุ่มในการทำอาชีพเสริมเพื่อให้มีการเพิ่มรายได้และการใช้เวลาว่างให้เกิด

ประโยชน์ ซึ่งมีผลการดำเนินงานสามารถเพิ่มรายได้ให้ครอบครัวและไม่ต้องออกไปทำงานนอกพื้นที่ ปัญหาของกลุ่มที่พบบ่อยคือการบริหารจัดการภายในกลุ่ม และปัญหาการตลาด

3.2.5 ลักษณะทางสังคม

1) ประชากร พบว่าในพื้นที่อำเภอจักราช มีจำนวนประชากรทั้งหมด 69,928 คน เป็นชาย 34,910 คน เป็นหญิง 35,018 คน ตำบลที่มีประชากรสูงที่สุดคือตำบลศรีละกอ รองลงมาคือ ตำบลหนองขาม และตำบลสีสุก

ตารางที่ 103 แสดงจำนวนครัวเรือน และจำนวนประชากรแยกรายตำบล ของอำเภอจักราช

ชื่อตำบล/เทศบาล	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		รวมประชากร
		หญิง (คน)	ชาย (คน)	
1 ตำบลจักราช	2,217	4,066	4,031	8,097
2 ตำบลหินโคน	1,685	3,253	3,347	6,600
3 ตำบลสีสุก	2,251	4,290	4,292	8,582
4 ตำบลทองหลาง	1,905	3,884	3,862	7,746
5 ตำบลหนองพลวง	2,002	3,767	3,742	7,509
6 ตำบลศรีละกอ	2,475	4,987	4,878	9,865
7 ตำบลหนองขาม	2,353	4,662	4,700	9,362
8 ตำบลคลองเมือง	1,955	4,160	4,236	8,396
9 เทศบาลตำบลจักราช	3,827	1,957	1,887	3,844
รวมทั้งอำเภอ	69,928	35,018	34,910	69,928

ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอจักราช (2554)

จากการสำรวจจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริง ณ วันสำรวจ จำแนกตามช่วงอายุผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับอำเภอ (จปฐ.2) ปี พ.ศ. 2554 ของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจักราช พบว่าอำเภอจักราชมีประชากรอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 18 ปี – 60 ปี มากที่สุด จำนวน 31,820 คน ในขณะที่มีประชากรในวัยเด็กจนถึงเยาวชนประมาณ 13,004 คน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 104 แสดงช่วงอายุของประชากรจำแนกตามเพศ ในอำเภอจักราช

ช่วงอายุประชากร (ปี)	เพศ		จำนวนรวม (คน)
	ชาย(คน)	หญิง(คน)	
น้อยกว่า 1 ปี	158	139	297
1 – 2	467	456	923
3 – 5	974	964	1,938

ตารางที่ 104 แสดงช่วงอายุของประชากรจำแนกตามเพศ ในอำเภอจักราช (ต่อ)

ช่วงอายุประชากร (ปี)	เพศ		จำนวนรวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
6 – 11	2,373	2,194	4,567
12 – 14	1,367	1,277	2,644
15 – 17	1,294	1,341	2,635
18 – 25	3,034	2,757	5,791
26 – 49	9,486	10,093	19,579
50 – 60	3,306	3,144	6,450
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	2,993	3,151	6,144
รวมทั้งหมด	25,452	25,516	50,968

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอจักราช (2554)

หมายเหตุ *จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้ อาจไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่อยู่ในทะเบียนบ้านได้

2) ด้านการศึกษา

ก. ระดับการศึกษาของประชากรในพื้นที่อำเภอจักราช โดยส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้น ป.4 - ป.6 รองลงมาคือ ผู้ที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 105 แสดงข้อมูลระดับการศึกษาของประชากรอำเภอจักราช

ระดับการศึกษา	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ไม่เคยศึกษา	779	969	1,748
ต่ำกว่า ป.4	2,523	2,639	5,162
ป.4-6	14,006	13,707	27,713
ม.ศ. 1-3	76	60	136
ม.1-3	3,711	3,247	6,958
ม.ศ.4-5	28	27	55
ม.4-6	1,624	1,967	3,591
ปวช.	178	147	325
ปวส.	290	269	559
ปริญญาตรี	495	741	1,236
ปริญญาโท	22	10	32

ตารางที่ 105 แสดงข้อมูลระดับการศึกษาของประชากรอำเภอจักราช (ต่อ)

ระดับการศึกษา	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ปริญญาเอก	3	9	12
อื่นๆ ไม่ระบุ	1,717	1,724	3,441
รวมทั้งหมด	25,452	25,516	50,968

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอจักราช (2554)

หมายเหตุ *จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้ อาจไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่อยู่ในทะเบียนบ้านได้

ข. สถานศึกษา ครู และนักเรียน อำเภอจักราชมีโรงเรียนจำนวน 46 แห่ง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 20 แห่ง มีครูจำนวน 531 คน มีนักเรียนจำนวน 9,831 คน โดยเฉลี่ยครู 1 คนต่อจำนวนนักเรียน 19 คน

การศึกษาของเด็กก่อนวัยเรียน มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกตำบล มี โรงเรียนระดับประถม โรงเรียนขยายโอกาสที่เพียงพอต่อการศึกษา นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้สะดวกเนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาในตัวเมืองจังหวัดนครราชสีมาอยู่ใกล้

ตารางที่ 106 แสดงจำนวนโรงเรียน จำนวนนักเรียนและจำนวนครู อำเภอจักราช

ตำบล/เทศบาล	จำนวนโรงเรียน				จำนวนนักเรียน	จำนวนครู
	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ประถม	มัธยม	ขยายโอกาส		
1 ตำบลจักราช	2	5	0	0	721	42
2 ตำบลหินโคน	1	2	0	2	699	44
3 ตำบลสีสุก	1	4	0	1	903	53
4 ตำบลทองหลาง	3	3	0	1	869	47
5 ตำบลหนองพลวง	1	3	0	1	866	47
6 ตำบลศรีระกอ	3	7	0	1	937	62
7 ตำบลหนองขาม	3	6	0	2	941	60
8 ตำบลคลองเมือง	5	5	0	1	880	49
9 เทศบาลตำบลจักราช	1	1	1	0	3,015	127
รวมทั้งอำเภอ	20	36	1	9	9,831	531

ที่มา : สำนักงานเขตการศึกษาที่ 2 นครราชสีมา (2554)

ค. การศึกษาอื่น ๆ จากข้อมูลศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอจักราช ในปี พ.ศ. 2554 พบว่าในพื้นที่มีศูนย์การเรียนชุมชนที่จัดตั้งในพื้นที่อำเภอจักราช จำนวน 8 แห่ง ดังนี้

- ศูนย์การเรียนชุมชนตำบลทองหลาง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 5 ตำบลหนองขาม อำเภอจักราช

- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลจักราช ตั้งอยู่ที่ บ้านโนนพฤษภูมิ หมู่ที่ 2 ตำบลจักราช
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลหนองพลวง ตั้งอยู่ที่ บ้านบุ หมู่ที่ 8 ตำบลหนองพลวง
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลศรีละกอ ตั้งอยู่ที่ บ้านละกอ หมู่ที่ 3 ตำบลศรีละกอ
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลสีสุก ตั้งอยู่ที่ บ้านสีสุก หมู่ที่ 1 ตำบลสีสุก
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลหินโคน ตั้งอยู่ที่ บ้านหินโคน หมู่ที่ 1 ตำบลหินโคน
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลหนองขาม ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 ตำบลหนองขาม
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลคลองเมือง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 6 ตำบลคลองเมือง

3) ด้านการสาธารณสุข

ก. สถานบริการด้านการสาธารณสุขและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในพื้นที่อำเภอจักราช มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 107 แสดงสถานที่บริการสาธารณสุข ของอำเภอจักราช

สถานบริการสาธารณสุข	จำนวน (แห่ง)	หมายเหตุ
โรงพยาบาลประจำอำเภอ	1	ขนาด 60 เตียง
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน	9	
โรงพยาบาลเอกชน	0	
คลินิกเอกชน	12	
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	1	
ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	8	

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอจักราช (2554)

ข. บุคลากรทางด้านสาธารณสุข (ไม่นับรวมเอกชน) ซึ่งในที่นี้หมายถึงบุคลากรในโรงพยาบาลอำเภอจักราชมีบุคลากรดังนี้

ตารางที่ 108 แสดงจำนวนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อำเภอจักราช

บุคลากร	จำนวน (คน)	ประชากรต่อเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ 1 คน
แพทย์	9	7,769
ทันตแพทย์	3	23,309
เภสัชกร	6	11,654
พยาบาลวิชาชีพ	55	1,271
ทันตภิบาล	3	23,309

ตารางที่ 108 แสดงจำนวนบุคลากรทางด้านกายภาพและสาธารณสุข อำเภอจ๊กราช (ต่อ)

บุคลากร	จำนวน (คน)	ประชากรต่อเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ 1 คน
เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	5	13,986
เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลอำเภอ	95	736
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำอำเภอและ ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	43	1,626
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	1,415	50

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอจ๊กราช (2554)

ค. สถานการณ์ด้านสาธารณสุข จากข้อมูลพบว่า ในพื้นที่อำเภอจ๊กราช มีโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา 10 อันดับ ดังนี้

ตารางที่ 109 แสดงโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา 10 อันดับ ของอำเภอจ๊กราช

อันดับ	โรค	จำนวนป่วย	จำนวนตาย	อัตราป่วย
1	อุจจาระร่วง	1,286	0	1,911.87
2	อาหารเป็นพิษ	288	0	428.16
3	ไข้หรือไข้ไม่ทราบสาเหตุ	287	0	426.68
4	ปอดบวม	93	0	138.26
5	สุกใส	47	0	69.87
6	ไข้แดงกึ่ง (ไข้เลือดออก)	39	0	57.98
7	โรคมือเท้าปาก	28	0	41.63
8	วัณโรคปอด	24	0	35.68
9	โรคตาแดง	23	0	34.19
10	บิด	15	0	22.30

ที่มา : โรงพยาบาลอำเภอจ๊กราช (2554)

ง. อัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากร อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่าในปี พ.ศ. 2549 – 2553 ในพื้นที่อำเภอจ๊กราช มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร โดยใช้อัตรา 1 : 1,000 ของประชากร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 110 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรอำเภอจักราช

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร	อัตราการเปลี่ยนแปลง
2549	69,084	-
2550	69,277	0.28
2551	69,462	1.04
2552	69,794	0.64
2553	70,117	0.63

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2553)

4) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อยของอำเภอจักราช มีสถานีดำรวจภูธรทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สถานีตำรวจภูธรจักราช และสถานีตำรวจภูธรสีสุก และมีผู้ยามที่พัคสายตรวจ จำนวน 10 แห่ง ดังนี้ ผู้ยามจักราช 1 แห่ง ผู้ยามหนองพลวง 1 แห่ง ผู้ยามคลองเมือง 1 แห่ง ผู้ยามหินโคน 1 แห่ง ผู้ยามทองกลาง 1 แห่ง ผู้ยามหนองขาม 1 แห่ง ผู้ยามสีสุก 3 แห่ง และผู้ยามศรีละกอ 1 แห่ง

มีสถานีตำรวจ 2 แห่ง คือ สถานีตำรวจภูธรจักราช มีตำรวจระดับสัญญาบัตรจำนวน 10 คน และตำรวจระดับชั้นประทวนจำนวน 68 คน และสถานีตำรวจภูธรสีสุก มีตำรวจชั้นสัญญาบัตรจำนวน 1 คน และชั้นประทวน 30 คน โดยมีการจัดสายตรวจป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ได้แก่ สายตรวจเดินเท้าในเขตเทศบาล สายตรวจจรจร สายตรวจจักรยานยนต์ สายตรวจพิเศษ (สายสืบ) และสายตรวจรับผิดชอบแต่ละตำบล และมีงานด้านมวลชนสัมพันธ์ โดยการจัดชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ออกร่วมปฏิบัติงานกับหน่วยอำเภอเคลื่อนที่ บริการประชาชน ตัดผมนักเรียน และประชาชน เดือนละ 1 ครั้ง

ตารางที่ 111 แสดงสถิติคดีอาญา 5 กลุ่ม ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอจักราช ปี พ.ศ. 2553

ประเภทความผิด	จำนวน คดี	
	รับแจ้ง	จับกุม
1. คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	1	1
- ชิงทรัพย์ (รวม)	1	1
2. คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ	13	11
- พยายามฆ่า	4	2
- ทำร้ายร่างกาย	6	6
- ข่มขืนกระทำชำเรา	2	2

ตารางที่ 111 แสดงสถิติคดีอาญา 5 กลุ่ม ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอจักราช ปี พ.ศ. 2553 (ต่อ)

ประเภทความผิด	จำนวน คดี	
	รับแจ้ง	จับกุม
3. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	10	8
- ลักทรัพย์	7	5
- ชิงทรัพย์ (รวม)	1	1
- ทำให้เสียทรัพย์	2	2
4. คดีที่น่าสนใจ	3	2
- โครงการรถจักรยานยนต์	1	1
- น้อ โกง	1	0
- ยักยอก	1	1
5. คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	146	358
6. อาวุธปืนธรรมดา	7	10
7. อาวุธสงคราม (ระเบิด)	2	2
8. การพนัน	137	336
- การพนันทั่วไป	93	286
- การพนันสลากกินรวบ	7	7
- ยาเสพติด	36	40
- ปราบปราม (ไม้พะยุง)	1	3
9. คดีอุบัติเหตุ	21	0

ที่ : สถานีตำรวจภูธรจักราช (2553)

5) ด้านศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่ของอำเภอจักราช นับถือศาสนาพุทธ มีวัด 27 แห่ง สำนักสงฆ์ 24 แห่ง ที่พักสงฆ์ 22 แห่ง ภิกษุสามเณร 358 รูป ในปัจจุบันการบวชมักจะมีบวชในระยะเวลาสั้น ๆ เนื่องจากมีภารกิจในเรื่องการประกอบอาชีพการงานของประชาชน

6) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอจักราชยังมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านหัตถกรรมและด้านอาหารในพื้นที่ ได้แก่ นางทองสุข บัดคำ อยู่บ้านเลขที่ 189/1 หมู่ 3 ตำบลคลองเมือง การผลิตผ้าไหมและผ้าฝ้าย นางส้มเกลี้ยง แบนกระโทก อยู่บ้านเลขที่ 141 หมู่ 10 ตำบลสีสุก การทำขนมไทย นายเพชร ย่างกลาง อยู่บ้านเลขที่ 149 หมู่ 10 ตำบลสีสุก ทำเครื่องดนตรีไทย นายสมพร แทนนอก อยู่บ้านเลขที่ 198 หมู่ 1 ตำบลหนองขาม หัตถกรรมจากทลายมะพร้าว นายใบจิตทองกลาง อยู่บ้านเลขที่ 104 หมู่ 8 ตำบลจักราช สานแหจับปลา นางประยูร บังกระโทก อยู่บ้านเลขที่ 3 หมู่ 8 ตำบลจักราช ทอเสื่อกก

7) วัฒนธรรมประเพณีอำเภอจักราชได้จัดกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณี ได้แก่ ประเพณีแห่เทียนพรรษา (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจัดร่วมกัน) ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ และประเพณีเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ส่วนวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ การละเล่นเพลงโคราช ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีออกพรรษา (แข่งขันเรือตำบลหนองพลวง)

8) กีฬาและนันทนาการ อำเภอจักราชมีสนามกีฬา เป็นสนามกีฬาที่มีอยู่ในโรงเรียนจำนวน 37 แห่ง เป็นสนามหญ้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ลักษณะการใช้ประโยชน์ใช้แข่งขันกีฬาโรงเรียน และกีฬาตำบลในเขตพื้นที่

อำเภอจักราชมีส่วนสาธารณะ จำนวน 1 แห่ง ประกอบด้วยสนามฟุตบอล สนามเซปักตะกร้อ สนามวอลเลย์บอล เครื่องออกกำลังกาย สระน้ำ และสถานที่สำหรับวิ่งออกกำลังกาย อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลจักราช

3.2.6 ลักษณะทางการเกษตร

1) ด้านกิจกรรม จากรายงานผล พื้นที่ทำการเกษตร และรายงานอาชีพเกษตรกร ประจำปี ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อำเภอจักราช ประจำปี พ.ศ. 2554 พบว่า มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้นจำนวน 272,586 ไร่ ครอบครัวยุทธศาสตร์จำนวน 11,818 ครอบครัวยุทธศาสตร์ มีการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ แยกได้ ดังนี้

ตารางที่ 112 แสดงพื้นที่ทำการเกษตรและครัวเรือนเกษตรกรแยกเป็นรายตำบล อำเภอจักราช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	ขนาดพื้นที่แบ่งตามการทำการเกษตร					รวม
			นา	ไร่	สวน	เลี้ยงสัตว์	ประมงเพาะเลี้ยง	
จักราช	55,273	1,292	10,858	13,342	1,060	80	0	25,340
ทองหลาง	16,193	1,610	6,892	6,724	1,906	671	0	16,193
สีสุก	50,790	1,476	12,583	29,095	1,224	0	327	43,229
หนองขาม	79,073	1,578	18,120	18,995	240	280	75	37,710
หนองพลวง	30,818	1,656	15,900	5,000	300	280	0	21,480
ศรีสะเกษ	62,642	1,640	25,876	28,361	7,051	0	0	61,288
คลองเมือง	39,987	1,395	15,285	16,850	0	524	85	32,744
หินโคน	36,432	1,171	8,965	24,575	1,062	0	0	34,602
รวม	371,208	11,818	114,479	142,942	12,843	1,835	487	272,586

ที่มา : ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อำเภอจักราช (2554)

ตารางที่ 113 แสดงการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่อำเภอจักราช ประจำปี พ.ศ. 2554

พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่	ผลผลิตโดยเฉลี่ย (ตัน/ปี)	จำนวนครัวเรือน
ข้าว	106,181	47,781	6,711
ข้าวโพด	1,392	1,223.6	138
มันสำปะหลัง	62,184	124,360	4,421
อ้อย	54,234	48,810.6	7,520
ผัก	1,812	800	400

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอจักราช (2553)

2) ด้านปศุสัตว์ จากรายงานสำนักงานปศุสัตว์อำเภอจักราช ปี พ.ศ. 2554 พบว่ามีเกษตรกรในพื้นที่ทำการปศุสัตว์จำนวน 6,229 ครอบครัวย ซึ่งโดยส่วนใหญ่เลี้ยงไก่เนื้อมากที่สุด รองลงมาเป็นการเลี้ยงโคเนื้อ ดังนี้

ตารางที่ 114 แสดงการทำปศุสัตว์ในพื้นที่อำเภอจักราช ปี พ.ศ. 2553

ประเภทสัตว์	จำนวน (ตัว)	จำนวนครัวเรือน
วัวเนื้อ	12,603	2,038
กระบือ	626	124
สุกร	9,263	377
แพะ	44	5
ไก่เนื้อ	229,156	5,926
เป็ด	9,370	610

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอจักราช (2553)

3) ด้านประมง จากข้อมูลสำนักงานประมงอำเภอจักราช ปี พ.ศ. 2553 พบว่าในพื้นที่ที่มีเกษตรกรที่เพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดจำนวน 930 ครัวเรือน มีจำนวน 930 บ่อ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงทั้งหมด 813 ไร่ ปริมาณที่จับได้ในแต่ละปีอยู่ที่ประมาณ 23,250 กิโลกรัมต่อปี แต่โดยส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงเพื่อการบริโภคในครัวเรือนมากกว่าการทำเพื่อการค้า

3.2.7 ลักษณะทางอุตสาหกรรม

สถานประกอบการอุตสาหกรรม อำเภอจักราชมีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ 1 แห่ง ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่ มีแรงงานมากกว่า 4,000 คน คือ ศูนย์ซีเบิร์ต อุตสาหกรรมดังกล่าวมีความต้องการแรงงานฝีมือจำนวนมากเพื่อการผลิตและการขยายกิจการของโรงงาน

3.2.8 ลักษณะทางพาณิชย์กรรม

1) ด้านพาณิชย์กรรม

- ธนาคาร อำเภอจักราชมีสาขาของธนาคารพาณิชย์ที่บริการในพื้นที่ 3 สาขา ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 1 แห่ง ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาจักราช จำนวน 1 แห่ง และธนาคารออมสิน สาขาจักราช จำนวน 1 แห่ง
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทั้งหมด 24 แห่ง
- สหกรณ์ ในพื้นที่อำเภอจักราชมีสหกรณ์จำนวน 1 แห่ง คือ สหกรณ์การเกษตร จักราช จำกัด จำนวนสมาชิก 4,579 คน ทุนเรือนหุ้น 60 ล้านบาท
- มีร้านขายทองคำ จำนวน 3 แห่ง
- มีร้านค้าปลีกจำนวน 455 แห่ง
- มีร้านค้าส่งจำนวน 35 แห่ง
- องค์กรทางการเงินของชุมชนและหมู่บ้านจำนวน 115 แห่ง (กองทุนเงินล้าน)
- มีองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานพัฒนาในพื้นที่ จำนวน 1 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาหมู่บ้านแบบผสมผสาน

2) การบริการ ที่พัก ร้านอาหารที่ได้มาตรฐานในพื้นที่อำเภอจักราชมีสถานบริการที่พักที่ประชุมและสัมมนาจำนวน 1 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาหมู่บ้านแบบผสมผสาน

3) การท่องเที่ยว สถานที่ที่มีศักยภาพและน่าจะพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจได้มีดังนี้

- ลำห้วยจมวก อยู่ตำบลหินโคน ตำบลโนนมะนาว หมู่ที่ 4 ลักษณะคล้ายชายหาดเวลาที่น้ำขึ้นเดือนพฤษภาคม และน้ำจะลดลงในเดือนสิงหาคม
- ลำตะกุดทองกลาง อยู่ที่ตำบลทองกลาง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีลำกุดซึ่งเป็นลำน้ำมูลที่ไหลผิวดินแล้วเกิดเป็นลำน้ำที่สะอาด มีธรรมชาติที่สวยงาม ชาวบ้านใช้พื้นที่สำหรับการปลูกพริก ปลูกผัก ครอบ ๆ ลำน้ำ
- สวนสาธารณะหนองไทรงาม อยู่ที่ตำบลหนองขาม เป็นสถานที่ที่มีต้นไม้ขึ้นรวมกันเป็นบริเวณกว้าง ขนาดพื้นที่ประมาณ 7-10 ไร่ เหมาะสำหรับการพักผ่อน อ่านหนังสือ ชมนก
- สวนสมุนไพรพ่อเพชร บ้านโนนตาพรหม ตำบลศรีระก้อ อำเภอจักราช เป็นสวนสมุนไพรของนายเพชร คำเหล็ก มีพื้นที่ 50 ไร่ เป็นศูนย์รวมเวชภัณฑ์และพืชสมุนไพรผลิตยาต้ม แผนโบราณและยาผงลูกกลอนจาก สมุนไพร ตามเจตนารมณ์ที่พ่อเพชร ต้องการให้เป็นศูนย์ถ่ายทอดความรู้ในเรื่องราวตำรายาสมุนไพร แผนโบราณเพื่อให้คนรุ่นหลังหันมาศึกษาอนุรักษ์

3.2.9 ลักษณะทางโครงสร้างพื้นฐาน

- 1) การคมนาคม เส้นทางการคมนาคมในอำเภอจักราชมีดังนี้
 - มีถนนสายหลัก 1 สาย คือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 (เพชรมาตุคลา) เป็นถนนเชื่อมระหว่างจังหวัดนครราชสีมา กับจังหวัดบุรีรัมย์ สามารถใช้คมนาคมได้เป็นปกติ
 - ถนนที่อยู่ในการดูแลของกรมทางหลวงชนบทจำนวน 6 สาย สามารถใช้คมนาคมได้ตามปกติ
 - ถนนที่อยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 268 สาย สามารถใช้คมนาคมได้ตามปกติ
 - ถนนลูกรังที่เชื่อมระหว่างหมู่บ้าน และตำบลจำนวน 409 สาย ใช้การได้ดีในฤดูแล้งแต่ในฤดูฝนใช้สัญจรลำบากซึ่งจะต้องมีการวางแผนเพื่อการพัฒนาในอนาคต
 - รถไฟขบวนขึ้น-ลงระหว่างกรุงเทพฯ อุบลราชธานี และนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี มีสถานีรถไฟ จำนวน 3 แห่ง คือ สถานีรถไฟหนองมน โนรมย์ สถานีรถไฟจักราช และสถานีรถไฟหินโคน

2) การโทรคมนาคม การติดต่อสื่อสาร การบริการโทรศัพท์สาธารณะในพื้นที่มีความจำเป็นน้อยลงเนื่องจากมีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่แทน หอกระจายข่าวมีจำนวน 102 แห่ง ใช้ประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และข้อมูลความรู้ต่าง ๆ

3) การประปา น้ำดื่ม การประปาในหมู่บ้าน ตำบลส่วนใหญ่เป็นประปาน้ำดิบในบางพื้นที่ไม่พอใช้ในฤดูแล้งและไม่สะอาดโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 115 แสดงจำนวนหมู่บ้านที่มีระบบประปาจำแนกตามตำบล อำเภอจักราช

ตำบล/เทศบาล	จำนวนหมู่บ้าน	มีระบบประปา	ไม่มีระบบประปา	หมายเหตุ
ตำบลจักราช	14	14	0	
ตำบลหินโคน	11	4	7	ใช้ร่วมกัน
ตำบลสีสุก	15	12	3	ใช้ร่วมกัน
ตำบลทองหลาง	10	7	3	ใช้ร่วมกัน
ตำบลหนองพลวง	16	4	12	ใช้ร่วมกัน
ตำบลศรีละกอ	17	17	0	
ตำบลหนองขาม	15	13	2	ใช้ร่วมกัน
ตำบลคลองเมือง	11	9	2	ใช้ร่วมกัน
เทศบาลตำบลจักราช	6	2	4	ใช้ร่วมกัน

ที่มา : รวบรวมโดยคณะทำงานโครงการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโคราช ปฏิรูปประเทศไทย อำเภอจักราช (2554)

4) แหล่งน้ำ อำเภोजักรามีแหล่งน้ำทั้งที่เป็นบ่อส่วนตัวและบ่อน้ำสาธารณะเป็นหลัก ส่วนบ่อน้ำบาดาล ถังเก็บน้ำและโถงน้ำขนาดใหญ่ไม่มีเนื่องจากชาวบ้านโดยส่วนใหญ่หันไปใช้ระบบน้ำประปาแทน เนื่องจากมีลำน้ำธรรมชาติไหลผ่านสองสายได้แก่ ลำน้ำมูล และลำน้ำจักราช ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองพลวง ตำบลจักราช เทศบาลตำบลจักราช ตำบลสีสุก และตำบลทองหลาง ทำให้มีปริมาณน้ำเพียงพอในการใช้เพื่อการเกษตรและการอุปโภค ประกอบกับอ่างเก็บน้ำลำฉมวก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองขาม ตำบลหินโคน ที่มีปริมาณน้ำเก็บกักที่เพียงพอต่อความต้องการส่งผลให้ปัญหาการขาดแคลนน้ำไม่รุนแรง

ตารางที่ 116 แสดงประเภทและจำนวนแหล่งน้ำอำเภोजักราระหว่าง ปี พ.ศ. 2552 - 2554

ประเภทแหล่งน้ำ	2552		2553		2554	
	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง
บ่อส่วนตัว	388	334	388	334	8	8
บ่อสาธารณะ	178	98	178	98	194	98
บ่อน้ำบาดาล	189	170	159	80	56	15
ถังเก็บน้ำ	235	235	98	98	89	56
โถงน้ำขนาดใหญ่	2,356	2,356	1,867	1,867	1,267	1,000

ที่มา : ข้อมูล จปฐ อำเภोजักราช (2554)

ตารางที่ 117 แสดงประเภทและจำนวนแหล่งน้ำ จำแนกรายตำบล อำเภोजักราช

ตำบล	แหล่งน้ำ			
	สระน้ำ	ฝาย	อ่างเก็บน้ำ	ลำน้ำ
ตำบลจักราช	9	5	1	2
ตำบลหินโคน	14	14	1	2
ตำบลสีสุก	16	4	2	1
ตำบลทองหลาง	10	1	0	1
ตำบลศรีละกอ	17	2	0	1
ตำบลหนองขาม	39	7	1	3
ตำบลคลองเมือง	16	10	4	0
เทศบาลตำบลจักราช	3	0	0	1
ตำบลหนองพลวง	21	3	0	2
รวม	145	46	9	13

ที่มา : รวบรวมโดยคณะทำงานโครงการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโคราช ปฏิรูปประเทศไทย อำเภोजักราช (2554)

5) ไฟฟ้า ในพื้นที่อำเภอจักราชพบว่า ไม่มีปัญหาในการบริการไฟฟ้าในครัวเรือน เนื่องจากในพื้นที่มีการบริการไฟฟ้าครบร้อยละ 100 ของครัวเรือน ราษฎรที่มีอาชีพทางการเกษตรยังมีความต้องการไฟฟ้าเพื่อการเกษตรบ้างในบางพื้นที่ที่ต้องการปลูกพืชในฤดูแล้ง

3.2.10 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ทรัพยากรดิน ดินยังคงมีความอุดมสมบูรณ์อยู่มาก แต่การประกอบอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นการเกษตรเชิงเดี่ยว รวมทั้งสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ลาดเอียง ลักษณะดินและสภาพดินทั่วไปเป็นดินร่วนปนทรายและดินตะกอนมีพื้นที่สูงต่ำสลับกันจะมีการระบายน้ำที่ดี และมีการชะล้างสูง ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้คุณภาพของดินเสื่อมโทรมและขาดความอุดมสมบูรณ์อย่างรวดเร็ว

2) ทรัพยากรน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ประกอบด้วย

- ลำมูล ไหลจากทิศใต้ขึ้นไปทิศเหนือผ่านอำเภอโชคชัย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และไหลไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือผ่านตำบลทองหลาง ตำบลหนองพลวง อำเภอจักราช และไหลไปยังอำเภอพิมาย ระยะทางประมาณ 31 กิโลเมตร

- ลำจักราช ไหลจากอำเภอหนองบุญมากไปทางทิศเหนือ ผ่านตำบลสีสุก ตำบลศรีละกอ ตำบลจักราช ตำบลหนองพลวงและไหลผ่านไปยังอำเภอพิมาย ระยะทางประมาณ 29 กิโลเมตร

- ลำจวมก ไหลจากอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ขึ้นไปทิศเหนือ ผ่านตำบลหนองขาม ไปสิ้นสุดที่อ่างเก็บน้ำลำจวมกบ้านโนนเสมา ตำบลหินโคน อำเภอจักราช ระยะทางประมาณ 16 กิโลเมตร

3) ทรัพยากรป่าไม้ พื้นที่ป่าไม้อำเภอจักราช มีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 4 แห่ง พื้นที่ทั้งหมด 264,931 ไร่ หรือ 423.89 ตารางกิโลเมตร ดังนี้

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าหนองเต็งและป่าจักราช เป็นป่าตามโครงการพระราชดำริของจังหวัดนครราชสีมา เป็นป่าผืนใหญ่ค่อนข้างสมบูรณ์ มีพื้นที่จำนวน 10,000 ไร่

- ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าท่าช้างและป่าหินดาษ มีพื้นที่จำนวน 219,931 ไร่

- ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าท่าช้างและป่าหนองกระทิง มีพื้นที่จำนวน 30,000 ไร่

- ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าหนองเต็งและป่าจักราช (แปลง 2) มีพื้นที่จำนวน 5,000 ไร่ สภาพป่าส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ มีไม้กระยาเลยชนิดต่าง ๆ โดยทั่วไปเป็นป่าเสื่อมโทรมถูกราษฎรบุกรุกยึดถือครอบครองเข้าทำประโยชน์ทำกินและอยู่อาศัย ปัจจุบันจึงมีสภาพเป็นป่าหยาบ ๆ ไม่เป็นพื้นที่ป่าเดียวกัน

- ป่าชุมชน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ป่าชุมชนบ้านโนนพฤษดิ์ ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงบ้านโนนพฤษดิ์ (หมู่ 2) อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ขนาด 451 ไร่

และป่าชุมชนบ้านสวนปอที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง บ้านสวนปอ (หมู่ 5) อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ขนาด 225 ไร่

3.2.11 ด้านการเมือง

1) การเมืองระดับชาติ ประชาชนให้ความสนใจในเรื่องการเมืองทุกระดับ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติ เช่น การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน มีการแข่งขันกันสูงมากเนื่องจากผู้ได้รับการเลือกตั้งสามารถอยู่ในวาระจนถึงอายุ 60 ปี ส่วนการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในวาระ 4 ปี การแข่งขันน้อยกว่าการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน

อย่างไรก็ตามการเลือกตั้งระดับชาติ คือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ที่ผ่านมามีปี พ.ศ. 2554 ในพื้นที่ที่มีการแข่งขันกันสูงมาก สถานการณ์การเลือกตั้งทุกระดับยังมีหวัหะแนนของนักการเมืองระดับชาติที่ต้องการสร้างฐานเสียงในพื้นที่ โดยสนับสนุนนักการเมืองในระดับท้องถิ่น ทำให้มีการแข่งขันสูง เกิดการซื้อสิทธิ์ขายเสียง ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญในระบอบประชาธิปไตย

2) การเมืองระดับท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอจักราชเริ่มมีการแข่งขันกันมากขึ้นในการเข้าไปสู่ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น และในกระบวนการเลือกตั้งก็มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง และผู้นำท้องถิ่นหลายคน ก็เป็นฐานคะแนนเสียงของนักการเมืองระดับประเทศด้วย

3) การเมืองภาคประชาชน ในพื้นที่อำเภอจักราชมีเครือข่ายการเมืองภาคประชาชนอยู่บ้างซึ่งมีการทำงานเชื่อมเครือข่ายกับองค์กรภาคอื่นทั้งระดับอำเภอ และจังหวัด ดังนั้นกระบวนการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเมืองภาคประชาชนให้เข้มแข็งจะต้องส่งเสริมด้านการศึกษา ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในหลักของประชาธิปไตย รวมไปถึงการพัฒนาเศรษฐกิจและรายได้แก่ประชาชน เพราะปัญหาการซื้อสิทธิ์ขายเสียงส่วนหนึ่งมาจากปัญหาความยากจน

3.2.12 ด้านการจัดการภาครัฐการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

การจัดระเบียบด้านการปกครองในเขตท้องที่อำเภอจักราช จำแนกการปกครองตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2534 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ ดังนี้

1) การบริหารราชการส่วนกลาง ในพื้นที่อำเภอจักราช มีหน่วยงานราชการส่วนกลาง ตั้งอยู่ 2 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานพื้นที่เขตการศึกษานครราชสีมาที่ 2 และ โรงพยาบาลอำเภอจักราช

2) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค มีส่วนราชการต่าง ๆ ดังนี้ ที่ทำการปกครองอำเภอ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานสัสดีอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และสถานีตำรวจภูธรอำเภอ

3) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ ทำการไปรษณีย์โทรเลขจักราช การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สถานีรถไฟจักราช และที่ทำการชุมสายโทรศัพท์จักราช

4) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พื้นที่อำเภอจักราชมีการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น 3 รูปแบบ คือ

ก. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ศูนย์ประสานงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด
จำนวน 1 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 8 ตำบลของอำเภอจักราช

ข. องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 8 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล
จักราช องค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง องค์การบริหารส่วนตำบลสีสุก องค์การบริหารส่วนตำบล
หนองขาม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลวง องค์การบริหารส่วนตำบลศรีละกอ องค์การบริหาร
ส่วนตำบลคลองเมือง และ องค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน

ค. เทศบาล อำเภอจักราชมีเทศบาลตำบล 1 แห่ง คือ เทศบาลตำบลจักราช

5) การปกครองท้องที่ แบ่งเขตการปกครองตาม พระราชบัญญัติลักษณะปกครอง
ท้องที่ พุทธศักราช 2547 แบ่งออกเป็น 8 ตำบล 109 หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 118 แสดงจำนวนหมู่บ้าน จำแนกตามตำบล อำเภอจักราช

ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	รายชื่อหมู่บ้าน
จักราช	14	บ้านหนองคล้า บ้าน โนนพฤษ์ บ้านตะกุดเครือปลอก บ้านหนองนกวิก บ้าน จักราช บ้าน โลกชาด บ้านหนองบัวกลาง บ้านหนองพลวง บ้านหนองพฤษ์ บ้านหนองจอก บ้านน้ำซับ บ้านสะพานถม บ้านโนนจิว บ้านโนนพะไล
หนองขาม	15	บ้านหนองขาม บ้านหนองสะแกเครือ บ้านโพธิ์ บ้าน โนนพะไล บ้านลุงม่วง บ้านใหม่โนนเต็ง บ้านหนองปืด (หมู่ 6) บ้านหนองนกคุ้ม บ้านหนองชาด บ้าน หนองปืด (หมู่ 8) บ้านหนองแมว บ้าน โนนทะยุง บ้าน โนนรังน้อย บ้านจาน และบ้านหนองขาม
ทองหลาง	10	บ้านเหมสูง บ้านนางฟ้า บ้านเหมต่ำ บ้านทองหลาง บ้านหนองบัวตะแบง บ้านหนองตาโยย บ้านหนองมโนรมย์ บ้านตูม (หมู่ 8) บ้านตูม(หมู่ 9) และ บ้านเหมราษฎร์
หนองพลวง	16	บ้านใหม่ขามป้อม(หมู่ 1 และ 2) บ้านหนองพลวง บ้านหนองแมว บ้าน โลกพระ บ้านขามทุ่ง บ้านพุดชา บ้านม่วง บ้านนุ บ้าน โลกพระ บ้าน โนคอย บ้านน้อย บ้าน โลกโจอม บ้าน โนนจิว บ้านดอน และบ้านนุใหญ่พัฒนา
ศรีละกอ	17	บ้านตาเงิน บ้านช่องโค (ม.2) บ้านละกอ (ม.3 และ ม.4) บ้าน โลกสำโรง บ้าน หนองตะไค้ บ้านลุงถ่อน บ้าน โนนไม้แดง บ้าน โกรกไม้แดง บ้าน โนนตาพร บ้านหนองไผ่น้อย บ้านใหม่ศรีจันทร์สินธุ์ บ้านหนองเครือชูด บ้านอรพิมพ์ บ้านช่องโค(ม.17) บ้านหนองตะไค้น้อย และบ้านอุดมทรัพย์
เมืองคลอง	11	บ้านโจดกระติง บ้านคลองเมือง บ้านพระนารายณ์ บ้านหนองขามน้อย บ้านคองพลอง บ้านหนองหญ้าปล้อง บ้านหนองเต็ง บ้านทรัพย์เจริญ บ้านน้อยหัวนาคำ บ้านสายธาร และบ้าน โลกไม้งาม

ตารางที่ 118 แสดงจำนวนหมู่บ้าน จำแนกตามตำบล อำเภอจ๊กราช (ต่อ)

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	รายชื่อหมู่บ้าน
สีสุก	15	บ้านสีสุก (หมู่ 1 หมู่ 5) บ้านโคกหนองโสน บ้านนุวังหว่า บ้านวังวารี บ้านขาม บ้านนาลุง บ้านหินมงคล บ้านหนองไผ่ บ้านซาด บ้านหัวอ่างพระราชดำริ บ้านใหม่มงคล บ้านโนนทรายทอง บ้านหนองบัวขาว และบ้านโคกศรีสุข
หินโคน	11	บ้านหินโคน บ้านโนนเสมา (ม.2 และ ม.3) บ้านโนนมะนาว บ้านสวนป่อ บ้านหัวละเลิง บ้านหนองจระเข้หิน บ้านโนนมัน บ้านหนองตะครอง บ้านหินโคนพัฒนา และบ้านโคกพลวง

ที่มา : รวบรวมโดยคณะทำงานโครงการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโคราช ปฏิรูปประเทศไทย อำเภอจ๊กราช (2554)

3.2.13 การวิเคราะห์ศักยภาพของอำเภอ

จากการจัดการประชุมเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนรวม 63 คน ประกอบด้วย ผู้นำกลุ่มต่าง ๆ จำนวน 20 คน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 28 คน นักธุรกิจจำนวน 5 คน หน่วยราชการต่าง ๆ จำนวน 10 คน ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีส่วนร่วมในการระดมสมองและวิเคราะห์ศักยภาพของอำเภอดังนี้

1) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นปัจจัยหนุนและปัจจัยที่เป็นจุดอ่อน ที่เป็นปัญหา และมีผลต่อการพัฒนาพื้นที่อำเภอจ๊กราช สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 119 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอจ๊กราช

จุดแข็ง	จุดอ่อน
ก. ด้านกายภาพ - มีเส้นทางคมนาคมสะดวก มีถนนลาดยางเชื่อมระหว่างอำเภอจ๊กราชกับอำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอห้วยแถลง - มีทางรถไฟวิ่งผ่าน 1 สาย คือ จากกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดอุบลราชธานี - มีแม่น้ำไหลผ่าน 2 สาย คือ ลำน้ำมูล และลำน้ำจ๊กราช - มีอ่างเก็บน้ำลำฉมวก และพื้นที่ป่าชุมชน - มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่สาธารณะในหมู่บ้านและตำบลจำนวนมากว่า 200,000 ไร่	ก. ด้านกายภาพ - ถนนที่สร้างนานเกินไปทำให้มีการชำรุดขาดงบประมาณในการซ่อมแซม - ประชาชนขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม - ขาดการพัฒนาาระบบชลประทานที่สนับสนุนการผลิตภาคการเกษตร - พื้นที่ป่าสงวนถูกทำลายและถูกนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น

ตารางที่ 119 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอจักราช (ต่อ)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา) - มีแหล่งการศึกษาของคนในชุมชนสามารถเลือกศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งตั้งอยู่ไม่ห่างไกลจากชุมชนมากนัก - ครอบครัวยังเป็นครอบครัวแบบดั้งเดิมเป็นครอบครัวใหญ่ มีการพึ่งพาอาศัยกันได้ - มีการถ่ายทอดภูมิปัญญา เช่น การทอผ้า การเล่นดนตรีไทยโบราณ การสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมต่าง ๆ	ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา) - มีปัญหาการหย่าร้างเพิ่มมากขึ้น - เยาวชนไม่สนใจเรียนหนังสือ รวมกลุ่มกันมั่วสุม เสพยาเสพติด ซึ่งรถจักรยานยนต์ ไม่ช่วยพ่อแม่ทำงาน - ประชาชนขาดการออกกำลังกายทำให้ร่างกายไม่แข็งแรง - ประชาชนมีจิตสำนึกด้านอาสาสมัครและมีจิตสาธารณะน้อยลง - ประชาชนไม่นำภูมิปัญญามาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน - ประชาชนโดยส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่มีการศึกษาต่ำทำให้ขาดทักษะทางด้านอาชีพ
ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม - มีโรงงานอุตสาหกรรมขององค์กรพัฒนาเอกชน คือ ศูนย์ซีเบิร์ต สามารถรองรับแรงงานในพื้นที่เป็นจำนวนมาก - มีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่หลากหลาย เช่น มีการปลูกอ้อย มันสำปะหลัง ปลูกข้าว ปลูกพริกและเลี้ยงสัตว์ - เกษตรกรในพื้นที่โดยส่วนใหญ่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง - มีกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน ที่เน้นการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเป็นหลัก	ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม - การพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประชาชนล่าช้า ขาดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งของการประกอบอาชีพ เช่น การทำนา ยังใช้วิธีการแบบเดิม - เกษตรกรขาดการพัฒนากระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ เช่น การเพิ่มผลผลิตให้มีคุณภาพ และการลดต้นทุนในการผลิต - เกษตรกรทำการตลาดเองไม่เพียงพอพึ่งพ่อค้าคนกลางเป็นหลัก ทำให้มีโอกาสขาดทุนมากหรือได้กำไรจากการผลิตน้อยลง - เกษตรกรในพื้นที่มีรายได้ไม่เพียงพอในการดำเนินชีวิตเพื่อการพัฒนาตนเอง - การพัฒนาฝีมือแรงงานยังน้อยเกินไป แม้มีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ก็ไม่สามารถทำงานได้

ตารางที่ 119 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอจักราช (ต่อ)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
ง. ด้านการเมืองการปกครอง - การเลือกตั้งทุกระดับที่ผ่านมาคนในพื้นที่มักได้รับการเลือกตั้งทำให้ทราบปัญหาความต้องการของชุมชนได้ - มีความขัดแย้งกันน้อย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นเอกภาพมักช่วยเหลือกันในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาตำบล และอำเภอให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการประสานกับหน่วยงานอื่นเพื่อของบประมาณสนับสนุนได้ เช่น ของบประมาณจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และองค์การบริหารส่วนจังหวัด	ง. ด้านการเมืองการปกครอง - ระบบการปกครองในพื้นที่และชุมชนยังใช้ระบบอุปถัมภ์ ระบบเครือญาติทำให้การเลือกผู้นำของหมู่บ้านไม่ได้ผู้นำที่มีศักยภาพที่ควรทำให้ชุมชนขาดโอกาสในการพัฒนา - มีการซื้อสิทธิขายเสียงในระหว่างที่มีกระบวนการเลือกตั้งในทุกระดับ - ประชาชนในพื้นที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องประชาธิปไตยอย่างแท้จริง - ประชาชนไม่มีความตื่นตัวทางการเมืองและเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย - ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานที่ตนเองควรจะได้รับ
จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ - ประชาชนยังคงมีการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนไว้อย่างเหนียวแน่น เช่น การละเล่นเพลงโคราช ประเพณีบุญบั้งไฟเดือนหก ประเพณีการแข่งขันเรือออกพรรษาวัดโคกพระ เป็นต้น - มีการละเล่นพื้นบ้านบ้างในงานประเพณี หรือเทศกาลสำคัญต่าง ๆ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุ	จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ - ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อของท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ - ขาดกระบวนการสืบสานวัฒนธรรมไปสู่รุ่นลูกหลาน ซึ่งทำให้รายละเอียดด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ บางอย่างขาดหายไป - ประชาชนไม่มีความไม่เข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิม เพราะไม่ได้ทำการศึกษา จึงทำให้ยากต่อการปฏิบัติและขาดความกล้าในการปฏิบัติตามวัฒนธรรม รวมถึงการแต่งกาย ภาษาพูด ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม

2) การวิเคราะห์ โอกาส และอุปสรรคหรือข้อจำกัด ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อกระบวนการพัฒนาพื้นที่อำเภอจักราช สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 120 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอจักราช

โอกาส	อุปสรรค
<i>ก. ด้านกายภาพ</i> - มีการสนับสนุนจากตัวแทนทางการเมืองด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า - รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาเส้นทางการคมนาคมเป็นถนนสี่เลนจากนครราชสีมาเชื่อมจังหวัดบุรีรัมย์ - รัฐมีนโยบายการพัฒนารถไฟรางคู่จากกรุงเทพฯ – อุบลราชธานี ผ่านอำเภอจักราชด้วยถึง 3 สถานี	<i>ก. ด้านกายภาพ</i> - มีถนนสองช่องจราจร มีรถยนต์มากทำให้เกิดอุบัติเหตุ ไม่ปลอดภัยในการเดินทาง - ภัยจากธรรมชาติ ประสบปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ทำการเกษตร ในบางตำบลและในขณะเดียวกันก็ประสบปัญหาภัยแล้ง ทำให้การเกษตรของเกษตรกรได้ผลผลิตไม่เต็มที่ - การปลูกมันสำปะหลังประสบปัญหาเรื่องเพลี้ยแป้งทำให้ผลผลิตเสียหาย
<i>ข. ด้านสังคม</i> - มีสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนที่ให้การส่งเสริมในการพัฒนาด้านอาชีพต่าง ๆ - นโยบายเรียนฟรี ทำให้ลูกเกษตรกรมีโอกาสทางการศึกษามากขึ้น - นโยบายประกันสุขภาพทำให้ประชาชนเข้าถึงการบริการของรัฐได้อย่างเท่าเทียม - นโยบายการปราบปรามยาเสพติด เป็นโอกาสให้คนในพื้นที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันในการทำงานเพื่อแก้ปัญหาเสพติดได้เต็มที่	<i>ข. ด้านสังคม</i> - การศึกษาของเยาวชนยังขาดทักษะเฉพาะด้าน ไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม - การส่งเสริมกลุ่มอาชีพไม่ต่อเนื่องทำให้กลุ่มไม่เข้มแข็งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ - การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมทำให้ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมท้องถิ่น
<i>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</i> - รัฐสนับสนุนการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในพื้นที่อย่างจริงจัง - นโยบายประกันรายได้ที่ทำให้เกษตรกรได้ประโยชน์จากการทำการเกษตร - นโยบายการพัฒนาการค้าเสรีที่ทำให้เกษตรกรต้องพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเพื่อการแข่งขันกันมากขึ้น - กระแสการบริโภคอาหารปลอดภัย และเน้นการผลิตที่เป็นเกษตรอินทรีย์	<i>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</i> - ภาวะราคาของราคาน้ำมันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีผลต่อปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้นและเกษตรกรได้รับความเสียหาย - ราคาของปัจจัยการผลิตภาคการเกษตรมีราคาสูง เช่น ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง ยากำจัดศัตรูพืช เป็นต้น - เกษตรกรในพื้นที่กำหนดราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้เองทำให้เสี่ยงต่อการขาดทุนหรือได้กำไรน้อย

ตารางที่ 120 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอจักราช (ต่อ)

โอกาส	อุปสรรค
ง. ด้านการเมืองการปกครอง - สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีศักยภาพมาก คอยให้การสนับสนุนการพัฒนาทุก ๆ ด้านในพื้นที่ - การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ที่เป็นโอกาสให้ประชาชนได้ปกครองตนเองมากขึ้น	ง. ด้านการเมืองการปกครอง - การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับประเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายทำให้นโยบายของรัฐไม่มีความต่อเนื่องส่งผลต่อเกษตรกรในพื้นที่โดยตรง - กระบวนการเลือกตั้งที่มีการใช้เงินสูงในพื้นที่ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่ได้เรียนรู้เรื่องกระบวนการประชาธิปไตยอย่างแท้จริง
จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ - กระแสการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นที่เป็นโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้ตระหนักมากขึ้น - การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นหนึ่งเดียวในปี 2558 ทำให้โรงเรียนสอนความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น	จ. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ - สื่อสารทางวิทยุ โทรทัศน์ที่มีการนำเสนอวัฒนธรรมใหม่ ๆ ทำให้เยาวชนในพื้นที่เกิดการลอกเลียนแบบ - การคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ และวิธีการใหม่ ๆ มีผลทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป - การพัฒนาการความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติ และหันไปนิยมแบบความเชื่อแบบใหม่ เพื่อให้มีความทันสมัยและไม่ด้าหลัง

3.2.14 ข้อเสนอแนะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นเอกภาพ

จากการจัดเวทีอำเภอจักราช ที่ประชุมได้มีการนำเสนอให้มีการขับเคลื่อนประเด็นเพื่อนำไปสู่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นเอกภาพทั้งภาครัฐ (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ ประชาชน นักวิชาการ ปราชญ์ชาวบ้าน นักการเมือง และอื่น ๆ รวมทั้งเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ไปพร้อมกับการขับเคลื่อนงานปฏิรูปโคราช จึงมีข้อเสนอแนะให้ทำงานผ่านการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 การปรับปรุงผังเมือง โดยเฉพาะถนนที่เชื่อมระหว่างอำเภอจักราชกับอำเภอห้วยแถลง อำเภอจักราชกับอำเภอเฉลิมพระเกียรติ เป็นถนน 4 ช่องทาง และการปรับปรุงถนนจากอำเภอจักราชถึงอำเภอหนองบุญมาก

ประเด็นที่ 2 ด้านการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านและกำนันให้มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4- 5 ปี และเพื่อพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง

ประเด็นที่ 3 ปัญหาเสพติด เนื่องจากประชาชนไม่ต้องการให้มียาเสพติดในพื้นที่ เพราะจะส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนที่เป็นอนาคตของพื้นที่

ประเด็นที่ 4 การพัฒนาอาชีพ เพราะว่าเป็นความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่ให้มีการพัฒนาอาชีพ ให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีทักษะทางด้านอาชีพที่หลากหลายและมีคุณภาพด้วย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของอำเภอได้

ประเด็นที่ 5 การพัฒนาทางการเกษตร เนื่องจากในพื้นที่โดยส่วนใหญ่ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่ที่ผ่านมาเป็นการทำเกษตรตามที่เคยได้เรียนรู้ต่อ ๆ กันมา แต่ไม่มีนวัตกรรมทางการผลิตใหม่ ๆ ที่ทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและมีปริมาณที่สูง รวมทั้งสามารถลดต้นทุนทางการผลิตได้ด้วย

ประเด็นที่ 6 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการฟื้นฟูและบำรุงรักษาพื้นที่ป่าชุมชน และป่าสาธารณะของอำเภอที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในพื้นที่

ประเด็นที่ 7 การพัฒนาเยาวชน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับคนของอนาคต ที่จะต้องเป็นเยาวชนที่มีความสนใจการศึกษาหาความรู้ เพื่อพัฒนาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้าน และเป็นเยาวชนที่สามารถแข่งขันกับเยาวชนในภูมิภาคอาเซียนได้

ประเด็นที่ 8 การพัฒนาการท่องเที่ยว ในพื้นที่มีศักยภาพที่สามารถนำทรัพยากรในท้องถิ่นที่มีอยู่มาพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและที่พักผ่อนหย่อนใจของคนทั่วไปและคนในพื้นที่ โดยเฉพาะอ่างเก็บน้ำลำจวมวก และพื้นที่ป่าธรรมชาติ

ประเด็นที่ 9 การรักษาไว้ซึ่งศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ของคนพื้นถิ่นจากราชให้ดำรงอยู่ตลอดไป